

fra Kažimir Bebek ml.

ŽUPNIK U PLOČAMA

*Izvuci me iz blata da ne potonem,
od onih koji me mrze izbavi me
iz voda dubokih.*

*Nek' me ne pokriju valovi,
nek' me ne proguta dubina,
nek' bezdan ne zatvori usta nada mnom! (Ps 69, 15-16)*

Cijeli je život čovjek obilježen imenom. Upisano je ono na svakom papiru ili ispravi, izgovarano i dozivano usnama tolikih ljudi te urezano na spomeniku groba. Pamte se imena zauvijek ili se zaboravljaju i ostaju negdje u povijesti. Ona se upamćena tako često dozivaju, zbog njih se suze prolijevaju, za njima se jeca, njima se moli i utječe. Odzvanjaju imena u nutrinama ljudi, osobito ona koja su im obilježila život, na način da su to dragi i bliski ljudi, rodbina i oni koji su ostavili tragove i otiske po zrcalima života. Nekada su ti tragovi pravilni i čisti, jasni i definirani, dok s druge strane postoje oni koji su jedva vidljivi, nepravilni, do onih koji su uprljali zrcalo života. I jedni i drugi su dio istoga života, stoga su dragocjeni. Maleno zrcalo kratkoga vijeka obilježilo je život Franje, dječaka koji je 1901. godine rođen u Vitini. Samo ime Vitina asocira na život, u staroslavenskom označava vodu, bujanje i izvor života. U vodi započinje životni trag Franje Bebeka. Rana listopadska jesen i nabujala Vrioštica, kapi kiše i krsne vode imenovale su dječaka Franju. Prvi su koraci života ostali u rodnom mjestu, nakon čega se, osjetivši poziv, odazvao i stupio u franjevece 1921. godine. Kako je postojala tradicija po kojoj su se stupanjem u redovništvo mijenjala imena, Franjo je postao fra Kažimir. Sveti je red primio 1927. godine te iste godine proslavio mladu misu.

Za upoznavanje jednoga života potrebno je prijeći milje i milje životnih tragova. Fra Kažimir je svoj vedri i živahni duh ostavljao gdje god je kročio. Prvi je trag kao dušobrižnik ostavio u Duvnu. Osim službi koje su pretpostavljene mladom vikaru, vedri se duh fra Kažimira otkrio i u tamburaškom sastavu. Uz pjesmu i glazbu, koje su mu bile izrazito bliske, krasili su ga i drugi darovi. Bio je neumoran, brižan, vedar, svirač i pjevač te graditelj. Najveći i najdugotrajniji trag ostavio je kao župnik župe Klobuk. Izgradnja puta i promjena središta župe ostale su kao njegov

Slavlje u župi, fra Kažimir stoji drugi s lijeva

najvažniji trag. Nakon Klobuka, život je fra Kažimira vodio u župe Humac i Ploče. Ratna atmosfera nagnala je fra Kažimira da se povuče u samostan u Mostaru.

Bijeg nije uvijek potaknut strahom. Fra Kažimirov je bijeg bio put predanja u ruke koje su odredile kraj njegova života. On se sklonio s braćom u matični mostarski samostan, koji je trebao pružiti sigurnost i zaštitu.

Često ponavljana izreka „Povijest se ponavlja“ ostvarila se i u veljači 1945. godine u mostarskom samostanu. Franjevce su oduvijek krasile gostoljubivost i otvorenost prema svima, što se pokazalo i pri dolasku onih koji su trebali provoditi red i zakon.

Ulazak „trojanskoga konja“ u zidine mostarskoga samostana obilježio je pobjedu onih koji su bili unutar zidina, a ne obrnuto. Unutar zidina bili su puk, časna sestra i franjevci. Čekala se noć. Tama je prijatelj onih koji se boje svjetla. Vodio se fratre svezane, jednoga do drugoga, dok je Neretva svirala posljednji takt.

Fra Kažimir je bio među svojom braćom izvan samostanskih zidina. Vođeni su u nepoznato. Njihova je posljednja stanica – bila Čekrk (turski naziv za toponim koji označuje vitlo, mehanizam kojim se izvlačila voda iz rijeke Neretve).

Uspavano tlo zvukom rijeke, pamti trenutak kada je voda zagrlila vezana i prepuštena tijela fratarara. Tijela su bila ogoljena, bez habita, koji je kasnije postao platno za dimije i dječje hlače. Jedini ostatak postao je drugima ono osnovno za život. Njihovim su habitima obučena djeca na Čekrku. Fra Kažimir je imao 44 godine. Iz vode rođen, utonuo u vodi. Na Čekrku ne bijaše čekrka za njega.

Bože, koji si svjedocima vjere dao milost da nasljeđuju stope tvoga Sina, udijeli i nama milost hrabrosti i ustrajnosti na putu života, da beznađe postane vjera, a smrt bude prijelaz u vječni život. Po Gospodinu našem...

fra Antonio Ramljak

fra Kažimir među braćom, sjedi sdesna

SLUGA BOŽJI FRA ANDRIJA TOPIĆ I 49 BRAĆE

SVJEDOCI VJERE

Zagreb, 2026.